

KARJALAN KIELEN SEURA RY

TOIMINTAKERTOMUS 2010

UUODEN 2010 HALLITUS

Karjalan Kielen Seura ry:n hallituksessa toimivat vuonna 2010 seuraavat jäsenet ja toimihenkilöt: Arkkipiispa Leo puheenjohtaja Pertti Lampi varapuheenjohtaja, Tapio Hämynen, Hannu Kilpeläinen, Aaro Mensonen, Marjukka Patrakka, Eero Rantala, Antti Valpas. Varajäseninä olivat: Riitta Hämynen, Pekka Haimakainen, Viktor Jetsu, Alekski Karhu, Kari Koslonen, Juha-Lassi Tast, Ilkka Toroi. Sihteerinä toimi Pertti Lampi ja rahastonhoitajana Irene Ahtinen.

Hallituksen työvaliokunta: Arkkipiispa Leo pj, Aaro Mensonen, Eero Rantala ja Pertti Lampi sihteeri.

Varainhankintatoimikunta: = työvaliokunta

Asiamiehet:

- yhteistyöasiamies, ruotsinkarjalaiset: Eila Pöllänen
- varsinaiskarjalan asiamies: Paavo Harakka
- tverinkarjalan asiamies: Ljudmila Gromova
- lyydin ja izarin asiamies: Marjukka Patrakka

Tilintarkastajat:

Heikki Hartikainen KHT ja Jukka Rautainen sekä varatilintarkastajat Sirpa Okulov ja Kirsti Pisto

PANKKITILIT

Seuralla on kaksi pankkitiliä: Kuopio OP Puijonlaakso 560070-4716027 ja Nordea Kuopio 239918-138784

JÄSENET

Karjalan Kielen Seuralla oli toimintavuoden päättyessä 168 jäsentä ja viisi kannatusjäsentä. Viimeksi mainitut muuttuvat yhdistysjäseniksi, kun yhdistysrekisteri vahvistaa yhdistyksen kesäkuussa tekemän sääntömuutoksen. Jäsenmaksut olivat: henkilöjäsen 20 €, eläkeläiset ja opiskelijat 10 € ja kannatusjäsenet 100 €.

Jäsenille lähetettiin vuoden aikana neljä jäsenkirjettä. Lisäksi lähetettiin jäsenille lukuisia tiedotteita sähköpostilla. Internetsivuja ei voitu käyttää tiedottamisessa, koska ylläpitoon ei löydetty uutta vapaaehtoista hoitajaa ja varat eivät sallineet palkallista ylläpitäjää. Seuran tietopalvelu antoi apua kymmenille jäsenille, lukuisille karjalan kielestä kiinnostuneille kansalaisille sekä tiedotusvälineille.

KOKOUKSET

Hallituksella oli vuoden aikana viisi kokousta. Työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa. Puhelinneuvotteluja pidettiin viikoittain.

TALOUS

Opetusministeriö myönsi seuralle toiminta-avustusta 8 000 € ja kohdeavustuksia saatiin 30 000 euron verran. Lisäksi onnistuttiin hankkimaan muita avustuksia 39 634,46 euron edestä. Suomen Kulttuurirahasto avusti kielipezätoimintaa yht. 21 400 eurolla ja Svenska Kulturfonden tuki Muumi-kirjojen levitystä Itä-Suomeen ja Venäjän karjalaisalueille 10 000 eurolla. Lisäksi saatiin joitakin joukko pienempiä avustuksia. Lahjoituksia onnistuttiin hankkimaan 10 070 euron verran. Suurimpana lahjoittajana olivat Laakkosen kauppahuone ja Hartikaisen koneliike. Muilta osin talous perustui julkaisujen myyntiin ja jäsenmaksuihin. Julkaisuja myytiin edelleen varsin hyvin. Myynti perustui kuten

muukin seuran toiminta suurelta osin vapaaehtoistyöhön. Julkaisujen suuri suosio kertoo karjalankielisten yhä lisääntyvästä innostuksesta oman kielen käyttämiseen jokapäiväisessä elämässä.

Tuloslaskelma näyttää _____ euroa alijäämää, mikä johtuu OKM:n vuoden lopulla päättämän ja osittain vuodelle 2010 tarkoittaman avustuksen maksatuksen siirtymisestä vuoden 2011 puolelle.

EDUNVALVONTA

Vuoden 2009 lopulla toteutuneen statuksen saamisen jälkeen aloitettiin heti vuoden 2010 alussa neuvottelut useiden eri ministeriöiden kanssa taloudellisen tuen saamiseksi kielen elvyttämiseen ja kehittämiseen. Kevään aikana käydyissä neuvotteluissa kävi kuitenkin ilmi, että karjalan kielen elvyttämiseen ei ministeriöissä edelleenkään oltu valmiita antamaan tuntuvaan taloudellista tukea. Siksi neuvottelut siirrettiin uudestaan poliittisten päättäjien tasolle. Eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen hallitusohjelmaan hankitaan tarvittavat merkinnät asian hoitamiseksi. FIBLUL ry esitti seuramme aloitteesta 6.5. oikeusministerille kielilain uudistamista siten, että kotimaiset vähemmistökielet huomioitaisiin ko. laissa. Lisäksi KKS esitti Ruotsin mallin mukaisen uuden lain säätämistä. Laki kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä parantaisi kotimaisten vähemmistökielten asemaa ratkaisevasti. Syyskuussa esitettiin perustuslakivaliokunnalle karjalan lisäämistä perustuslain kieliluetteloon perustuslain uudistamisen yhteydessä. Kaikki kolme esitystä torjuttiin.

Kesällä aloitettiin puolueiden kanssa Karjalaisten kotiseutualueen perustamista koskevat neuvottelut. Eduskunnassa tehtiin syksyllä useiden puolueiden kansanedustajien kirjallinen kysymys kiellemme asemasta. Lisäksi tehtiin neljä määräraha-aloitetta ja aloite karjalan kielen toimiston tuesta eduskunnassa budjettiin lisättäväksi määrärahaksi, mutta ne eivät johtaneet tulokseen.

Euroopan Neuvoston yleiskokous hyväksyi lokakuussa alun perin KKS:n aloitteesta tehdyn raportin ja toimenpide-esitykset Euroopan uhanalaisista kielistä.

TIEDOTUSTOIMINTA JA KIELEN JULKISEN KÄYTÖN EDISTÄMINEN

Tiedotustoimintaa on ollut edelleen varsin aktiivista. Seuran tiedotteet ovat menneet usein läpi mediassa. Myös hallituksen jäsenet ja muut seuran aktiivit ovat myös esiintyneet mediassa lukuisia kertoja ja ovat tehneet tunnetuksi karjalan kieltä.

Yleisradiossa on ollut runsaasti karjalan kieltä ja kulttuuria käsitteleviä ohjelmia etenkin heinäkuussa. YLE:n karjalankielisiä lähetyksiä koskevat neuvottelut saatiin uudestaan käyntiin marraskuussa.

Kielen käyttö on lisääntynyt koko ajan myös ortodoksisessa kirkossa. Useilla paikkakunnilla osa palveluksista on pidetty karjalaksi. Palveluksia on myös radioitu. Karjalaa on käytetty entistä enemmän myös musiikissa ja teatterissa.

Seuran internetsivuilla vieraillee jatkuvasti runsaasti karjalaisia ja karjalan kielestä kiinnostuneita.

Seuran nettikirjakauppa on ollut edelleen suosittu ostopaikka. Kaupan valikoima kasvoi huomattavasti vuoden aikana.

Karjalankielisen verkkolehden ja jäsenlehden perustamista alettiin valmistella vuoden lopulla.

KIELIPEZÄT JA KOULUOPETUS

Nurmeksien kielipezän toiminta on jatkunut suunnitelmien mukaan. Syyskuussa pezän hoitaja vaihtui. Zoja Ivanovan tilalle tuli Marina Viglieva. Pezä siirtyi marraskuussa uusiin tiloihin.

Vuoden lopulla valmisteltiin lasten kielikerhon perustamista pezän yhteyteen. Uusien pezien perustamista valmisteltiin, mutta yhtään uutta pezää ei saatu vielä avatuksi vuoden 2010 puolella.

Useiden kuntien kanssa valmisteltiin karjalan kielen kouluopetuksen aloittamista. Opetus alkaa ensimmäisenä Nurmeksessa kahden vuoden sisällä. Syksyllä käynnistettiin oppikirjojen tuottaminen kouluopetusta varten.

KIELEN AIKUISOPETUS

Karjalaa opetettiin vuonna 2010 edelleen yli kahdellakymmenellä paikkakunnalla, Itä-Suomen lisäksi mm. Lahdessa, Helsingissä ja Lohjalla. Suurin osa opetuksesta tapahtui kansalais- ja työväenopistoissa, mutta myös seurakunnat, Karjalan Liitto ja karjalaisseurat järjestivät opetusta.

Etäopetuksen suunnittelu saatiin käyntiin vuoden lopulla.

JOENSUUN OSAAMISKESKUS – KARJALKESKUS VIBUNE

Keskuksella on ollut monipuolista toimintaa: seminaareja, tapahtumien ja koulutustoiminnan organisoimista, julkaisujen tuotantoa, uusien kielipezien valmistelua ja Nurmeksien pezan tukemista, yhteistoimintaa venäjänkarjalaisten asiantuntijoiden kanssa, julkaisujen myyntiä jne. Karjala-tutkijoiden verkosto on jatkanut toimintaansa. Timo Munne on toiminut keskuksen tuntipalkkaisena toiminnanjohtajana. Keskuksen ja seuran palveluksessa on ollut koko vuoden myös graafikko ja tutkimusapulainen Ritva Lampivuo. Keväällä keskuksen palvelukseen tuli tuntipalkkainen suunnittelija Anne-Mari Lemmetyinen. Lisäksi eri alojen ammattilaiset ovat tehneet keikkatöitä keskukselle. Seuran paikalliset aktiivit ovat auttaneet monissa käytännön asioissa. Osaamiskeskukseen on käynyt tutustumassa runsaasti yleisöä. Siellä ovat vierailleet myös monet venäjänkarjalaiset asiantuntijat ja yhteistyökumppanit.

Osaamiskeskus tuotti vuonna 2010 seuraavat julkaisut:

- Martti Penttonen- Tatjana Kuznetsova: Kuvasanakniigaine
- toim. Aaro Mensonen: Nenga enneh elettih
- Paavo Harakka: Karjalankielizie paginoi
- toim. Martti Penttonen: Kukastu Kummua
- Juhani Aho: Juha
- Toive Jansson: Varattavu Iivananpäivy
- Fed'an Paušu: Tuhkamukki –äänikirja
- Vladimir Brendojev: Runoloi –äänikirja´
- Armaš miun randane – nügüstä tverinkarielua- äänikirja
- Mikko Kuusmin – Maria Kähäri: Niina Nieglikon sygyzy - lastenkirja
- Ritva Lampivuo: Karjalaine kalenduaru 2011
- Aaro Mensonen: Karjalaiset pruzniekat, opintomoniste

Vuoden aikana saatiin painovalmiiksi useita muitakin julkaisuja, mutta ne julkaistaan vuoden 2011 puolella. Lähes kaikki seuran julkaisut on tehty rajan yli –yhteistyönä.

Seuran digi-kirjasto laajeni vuoden aikana huomattavasti Martti Penttosen suuren työn tuloksena. Kirjastossa on nyt 45 harvinaista karjalankielistä kirjaa.

YHTEISTYÖ VENÄJÄN KARJALAISTEN KANSSA

Karjalan tasavallan ja Tverin alueen karjalaisyhteisöjen kanssa yhteistyö jatkui vilkkaana. Tärkeimpiä yhteistoiminnan muotoja ovat olleet julkaisu- ja kielipezä-yhteistyö. Kielipezätoiminta on tapahtunut yhteistyössä Suomen Kulttuurirahaston kanssa. Myös asiantuntijavaihtoa on kehitetty tuntuvasti vuoden aikana. Karjalan tasavallan kouluille, kielipezille ja kirjastoille on toimitettu KKS:n julkaisuja vaihtotoiminnan kautta. Myös Tveriin on lahjoitettu seuran julkaisuja.

MUU YHTEISTYÖ

Karjalan Liiton ja Karjalan Sivistysseuran kanssa on jatkettu yhteistyötä erityisesti karjalan kielen opetukseen ja tapahtumien järjestämiseen liittyvissä asioissa. Suomen vähemmistökielten yhteisjärjestön, FIBLUL:in toimintaan seura on osallistunut hallituksen jäsenenä. KKS:n edustajina toimivat puheenjohtaja ja sihteeri.

Itä-Suomen yliopiston kanssa yhteistoiminta on jatkunut tiiviinä. KKS on toiminut läheisessä yhteistyössä ELDIA- projektin kanssa. Tämä EU-hanke tutkii neljäätoista eurooppalaista vähemmistökieltä ja niiden puhujia mm. Suomen karjalankielisiä.

Hallitus